

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 113/2023
22.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204.став 1. тачка 1) у вези члана 33. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Јованке Зечевић Анђелковић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Великом Градишту К.бр.8/2022 од 15.09.2022.године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.671/22 од 10.11.2022.године, у седници већа одржаној дана 22.02.2023. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Јованке Зечевић Анђелковић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Великом Градишту К.бр.8/2022 од 15.09.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.671/22 од 10.11.2022. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује, као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великом Градишту К.бр.8/2022 од 15.09.2022. године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. и 61. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и четири месеца.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 10.000,00 динара, као и да суду и оштећенима надокнади трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд накнадно одлучити посебним решењем. Оштећени су ради остваривања имовинско-правног захтева упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.671/22 од 10.11.2022.године, потврђена је пресуда Основног суда у Великом Градишту К.бр.8/2022 од 15.09.2022.године.

Против наведених правоснажних пресуда, захтев за заштиту законитости је поднела бранилац окривљеног АА–адвокат Јованка Зечевић Анђелковић због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде или исте преиначи тако што ће одбити оптужбу у односу на окривљеног у смислу одредбе члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу захтев недозвољен.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног истиче да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се по закону не могу заснивати и то на записнику о саслушању окривљеног у полицији од 19.01.2018. године, из разлога што приликом саслушања окривљеног, није поступљено у складу са одредбом члана 289. ЗКП. Наведено бранилац образлаже тиме да полицијски службеници, најпре приликом позива тада осумњиченог АА да дође у полицију, истог нису упозорили да има право да изабере браниоца, а приликом самог саслушања окривљени није изричито позван да се изјасни да ли ће узети браниоца по свом избору, нити упозорен да уколико не изабере браниоца, да ће му бити постављен бранилац по службеној дужности, обзиром да се сумњичио да је извршио кривично дело за које је обавезна одбрана. Поред наведеног, бранилац указује да је окривљени од стране заменика јавног тужиоца поучен о својим правима у 11 часова, када је и започето његово саслушање у полицији, што указује на то да окривљеном није дата могућност да сам одабере браниоца, већ му је наметнут бранилац по службеној дужности, адвокат Бојан Милосављевић, чиме је повређена одредба члана 85. став 5. у вези става 3. ЗКП, док наведена сатница указује и на то да окривљеном није остављен временски простор да обави поверљив разговор са браниоцем.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је пре саслушања дана 19.01.2018. године, окривљени АА потписао поуку о правима осумњиченог у којој је између осталог поучен да може узети браниоца који ће присуствовати његовом саслушању, што уствари и представља поуку из члана 85. став 3. ЗКП. Након тога, окривљени је у предистражном поступку дао свој исказ у присуству браниоца, адвоката Бојана Милосављевића, којим је према наводима самог браниоца, које је суд прихватио, потписао пуномоћје за одбрану, те је исти бранилац у том својству обавио поверљив разговор са окривљеним, присуствовао његовом саслушању, као и на главном претресу од 08.05.2018. године, а да је окривљени ангажовао другог браниоца-адвоката Зорана Тодоровића тек 29.05.2018. године.

Дакле, према подацима из списка предмета, окривљени АА је исказ пред органима ПУ Пожаревац и ПС у Великом Градишту дао у присуству изабраног браниоца, због чега су наводи захтева за заштиту законитости да је наведени записник незаконит доказ, оцењени неоснованим.

Наводи захтева за заштиту законитости да је окривљени поучен о својим правима у 11 часова, када је и започето његово саслушање, због чега је јасно да му није дата могућност да одабере браниоца по свом захтеву, били су предмет жалбе о чему се другостепени суд изјаснио у својој одлуци на страни четири став два, а које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

У преосталом делу захтева, бранилац окривљеног указује да првостепени суд није наложио вештачење биолошког материјала-отисака прстију, ципела и пљувачке, што је било од кључног значаја за утврђивање чињеничног стања, да у оспореним пресудама није констатовано да приликом претреса непокретности у којој окривљени живи, нису пронађени предмети кривичног дела, те да суд није извршио суочење окривљеног и сведока, и поред контрадикторних исказа, као и да су оштећени у својим исказима истакли да немају сазнања ко је извршилац кривичног дела. Бранилац истиче и да су погрешно утврђене чињенице везано за возило „Опел астра“, из разлога што наведено возило припада сведоку ББ, а да је други окривљени ВВ, како би олакшао свој положај у поступку, сву одговорност пребацио на окривљеног АА. На крају, бранилац сматра да другостепени суд није дао јасне разлоге због којих не прихвата одбрану окривљеног АА са главног претреса, у којој је оповргао признање које је дао у полицији.

По оцени Врховног Касационог суда, у овом делу бранилац окривљеног оспорава и полемиче са чињеницама утврђеним у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа и закључке од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа и доношењем сопствених закључака, а што не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу. Услед наведеног је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА–адвоката Јованке Зечевић Анђелковић, у овом делу, оценио као недозвољен.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. и 2. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован и на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић